

НАУКАТА И ИНОВАЦИИТЕ НЕ МОЖЕ ДА СА ПОСЛЕДНИ

В продължение на две десетилетия в България се налага доктрина за поддържане на ниски равнища на заплащане на труда – като предпоставка за финансова стабилност и привличане на инвестиции. Тази съмнителна доктрина очевидно довежда до развиването на производства с ниска добавена стойност, които влошават социалната структура и депрофесионализират българското общество.

Последиците от тази доктрина са особено отчетливи в сферата на науката, където след оттеглянето на старото поколение учени и високопрофилни специалисти ще останат значителни „бели петна“ върху картата на научно-изследователския потенциал на България. Лишена от собствен научно-изследователски капацитет, страната ни още десетилетия ще бъде осъдена да съществува единствено като обслужващо звено, което може да разчита на иновации единствено като външен внос и трябва да се задоволява с евтини и вредни производства, нежелани от по-развитите страни. Подобна перспектива не може да мотивира нито младите учени, нито инвеститорите във високи технологии и индустрии с по-значителна добавена стойност.

С размер **32'310,2 хил. лв.**, одобреният бюджетен трансфер за **2022 г.** към **Селскостопанската академия** за поредна година осъжда най-старата национална академия в областта на селското стопанство (автор на **92%** от всички признати сортове в страната и на стотици изобретения и полезни модели) да съществува на ръба на мизерията – с ясен знак, че селскостопанската наука (и науката въобще) не е политически приоритет. Това противоречи на многократните **декларации за промяна** на доктрината за България като инвестиционна дестинация с „евтина работна ръка“ и преминаване към друга, с акцент върху науката, иновациите и високите технологии (напр. **„Министерство на иновациите и растежа“**). Символичното увеличение на бюджетния трансфер с едва **777,8 хил. лв.** в сравнение с предходната година, покрива единствено увеличението на минималната работна заплата до **710 лв.** месечно. С подобни средства Академията би била принудена за поредна година да редуцира своите оперативни разходи, да закрива щатни позиции, да преустановява критично необходими дейности – в контекста на **безпрецедентни климатични, екологични и продоволствени проблеми в световен мащаб!**

Критично необходим за **2022 г.** е **допълнителен финансов ресурс** от **6'099,2 хил. лв.**, без който няма да могат да бъдат покрити есенциални за съществуването на българска селскостопанска наука функции: увеличение на основните работни заплати в състава на Академията до равнищата, достигнати при висшите учебни заведения: за **професор** от **1'160** на **1'600 лв.**; за **доцент** от **960** на **1'500 лв.**; за **главен асистент** от **870** на **1'400 лв.**; за **асистент** от **840** на **1'300 лв.** (всичко **3'270,0 хил. лв.**); за увеличение на основните заплати на работещите извън академичния състав с **10%** – в съответствие с инфлационните равнища (всичко **1'029,0 хил. лв.**); за увеличение на режийната издръжка поради поскъпване на горива, електроенергия, фуражи, препарати за наторяване и растителна защита (всичко **1'800,2 хил. лв.**).

Внушенията, че институции като Българската академия на науките и Селскостопанската академия трябва да „самоиздържат“ на пазарен принцип, ще доведат единствено до унищожаване на българския научно-изследователски потенциал. Някоя развита страна, която приоритизира иновациите и растежа, не може да си позволи да изостави своите академични структури на ръба на съществуването – функцията на академичните институции не е да се състезават с бизнеса за пазарни дялове. С минимална работна заплата квалифицирани научни кадри не се създават и наука не се прави.

